

ISMIJIET TA' DWIELI U GHENEB

(Jissokta ma' dak li deher fil-harga ta' "Il-Malti" ta'
Marzu, 1967, faċċ, 22)

Ta' A.C.

59. MIGNUNA SEWDA — Gheneb tajjeb għall-ikel.
60. MIGNUNA TAL-PELLEGRIN JEW TAL-BOZOZ — Gheneb tajjeb għall-ikel.
61. MIGNUNA TAWWALIJA TAL-KANNIZZATI — Gheneb tajjeb għall-ikel.
62. MUSKATELL TA' L-ITALJA — Gheneb tajjeb għall-ikel u għall-ghesir tal-inbid. Sigra ġdida.
63. MUSKATELL TA' L-ILMA ŻAHAR — Gheneb tajjeb għall-ikel u għesir.
64. MUSKATELL ISWED — Gheneb tajjeb għall-ikel u għall-ghesir.
65. MUSKATELL ISWED TA' AMBURGU — Gheneb tajjeb għall-ikel. Tnisslet fl-1900.
66. MUSKATELL ROŻA JEW MUSKATELL AĦMAR — Gheneb tajjeb għall-ikel.
67. MUSKATELLUN ISWED — Gheneb tajjeb ferm għall-ikel u għesir.
68. MUSKATELL ISWED TAL-GHASSARI — Gheneb tajjeb għall-ikel u għesir.
69. MUSKATELL TAL-GHASAFAR — Sigra qadima. Il-frott aktarx jittiekel mill-ghasafar. Ma tantx titf'itex, la għall-ikel u lanqas għall-ghesir.
70. MUSKATELL TAN-NEBBIET — Gheneb tajjeb għall-ghesir.
71. NEBBIETA TA' WIED HASRUN — Tnisslet l-ewwel darba f'Wied Hasrun hdejn l-Imtaħleb. Gheneb tajjeb għall-ikel.
72. NIGRU GROSS — Gheneb tajjeb għall-ikel u għesir.
73. NIGRU GROSS SEKOND — Mhux mill-aħjar għall-ghesir.
74. NIGRUWA — Iktarx l-aktar ikkultivata f'Għawdex, Gheneb tajjeb għall-ikel iżda mhux wisq għall-ghesir.
75. NUCELLATA — Dari fuq il-kannizzati. Gheneb tajjeb għall-ikel.
76. NUCELLATA HOXNA JEW ŻAQQ IN-NAGĦĠA HADRA — Gheneb tajjeb għall-ikel. Izjed użat għall-ghesir.
77. PASSULINA JEW PASSULINA SEWDA — (Zbib iswed). Saret rari. Tajba għall-ikel, ukoll għall-ghesir.

(Jissokta)

ITTRI TAL-PROF. E. SUTCLIFFE, S.J.

Ta' NIKOL BIANCARDI

Ma' tul hajtu l-bniedem jirċievi ittri li jitqattgħu wara li jinqraw; ohrajn li jinżammu għal ftit żmien imbagħad isibru ruhhom fil-qoffa tal-karti; u ohrajn, għeżiež u tal-qalb, li jinżammu u jintrefgħu sal-mewt. Fost dawn għandi hames ittri mibgħutin lili 33 sena ilu mill-Professor Edmund F. Sutcliffe, S.J., l-Awtur ta' "A Grammar of the Maltese Language", grammatika famuża li, jekk ma niżbaljax, għadha sal-lum tigi studjata fl-Università Rjali ta' Malta.

Il-Professor Sutcliffe miet fl-1963, fil-ghomor ta' 77 sena, f'Heythrop, Oxford, Ingilterra. Huwa kien Professor tal-Lhudi u tat-Testment il-Qadim u kellu fuq ismu xogħlijiet ta' studju kbir. Kien Membru-Korrispondent tal-Għaqda tal-Kittieba u ħabib kbir ta' Malti. Kien minhabba f'hekk li gieħ il-ħsieb li jkteb il-famuża grammatika tiegħu.

* * *

Billi ried jagħti xi xempji ta' kitba Maltija fil-ktieb tiegħu, Sutcliffe għażel xi ftit proza u xi ftit poezijiet. L-ewwel ittra tiegħu lili kienet din:—

Heythrop College,
Chipping Norton,
Oxon.

Id-29 ta' Gunju, 1934.

Għażiż Sur Biancardi,

Ktibt Grammatika Maltija; u nixtieq nagħti lill-qarrejja xi poezijiet sbieħ. Għalhekk qieghed nikteb din l-ittra biex nitlobok tagħtini s-sensja li nistampa l-poezija (sunetti) tiegħek "Lil Żagħżuġħ Raħli". Qrajtha fil-*Pronostcu Malti* għas-sena 1933. Hadet l-ewwel premju fil-Konkurs. Jisthoqqlok. Nifrahlek. Qieghed nibgħat ittra wkoll lill-Proprietarju tal-*Pronostcu* biex nitlob is-sensja tiegħu wkoll. Tara f'werqa (folja) oħra kif nixtieq nistampa l-poezija tiegħek.

Jekk jogħġbok għidli x'igifieri fil-poezija tiegħek il-kliem: *minn ġmiegħi*. Irrid inqieghed fil-ktieb tiegħi werrej tal-kliem.

Għoddni kollni tiegħek,
EDMUND F. SUTCLIFFE, S.J., M.A. (Oxon),
Professor tal-Kotba Mqaddsa.

* * *

Biex ma ntawwalx, m'iniex fi ħsiebni nxandar it-twegibiet tiegħi wkoll billi dawn jinfteħmu sewwa mill-ittri tiegħu stess li baġatli wara, kif jidher minn din it-tieni waħda:—